

Patinele de hochei din oțel: Alunecând spre victorie

Oțelul modern reprezintă cheia succesului în proiectele construcțiilor futuriste și asigură fiabilitatea marilor proiecte de infrastructură, pe lângă faptul că este un material esențial pentru soluțiile inovatoare din industria auto.

Alături de aceste bine-cunoscute aplicații ale tehnologiilor avansate de prelucrare a oțelului, faptul că cele mai bune echipe de hochei își datorează succesul proprietăților deosebite ale oțelului din care sunt realizate lamele de oțel ale patinelor aparținând unor jucători de hochei celebri, a trecut neobservat. În ultimii 150 de ani, producătorii de echipamente sportive au trecut de la lemn, oase de animale și curele de piele la oțel și la inovatoare materiale compozite pentru hocheiul pe gheață.

Istoria patinelor pe gheață

Precursorul patinelor moderne de hochei, la care oțelul, plasticul și materialele compozite erau combinate printr-o singură tehnologie, și-a lăsat urmele pe gheață timp de câteva mii de ani. Se crede că primele patine pe gheață au fost create de vânători, în Finlanda. Încă din anul 3000 î.Hr., vânătorii foloseau oase de animale cu copita despicată, pe care le pileau, iar apoi făceau găuri în ele prin care trăgeau fâșii de piei de animale, cu care își legau lamele de picioare. Însă vechilor finlandezi nu le-a trecut prin cap să ascute acele lame osoase, așa că nu reușeau să taie suprafața gheții. Vânătorii se propulsau ajutându-se de un băț lung pe care îl țineau între picioare și cu care se împingeau pe gheață. Astfel, reușeau să parcurgă distanțe lungi urmărindu-și prada. În mod surprinzător, patinele din oase au continuat să fie utilizate până în secolul XX în unele locuri din Europa, datorită designului lor atât de simplu și materialelor atât de ușor de găsit. Cu abilitățile potrivite, o pereche de patine de acest fel se poate realiza în doar o jumătate de oră.

Mult mai târziu, în jurul anului 200 d.Hr., oamenii au făcut primele încercări de a modela lamele patinelor din fier și au atașat pe talpa unui pantof o bandă de cupru îndoită. Cu toate acestea, această idee nu pare să se fi răspândit pe scară largă, posibil pentru că fierul neascuțit nu aluneca la fel de bine ca un os.

Cu toate acestea, toate viitoarele încercări de îmbunătățire a designului patinelor au avut legătură cu fierul. O perioadă denumită „Mica Epocă de Gheață”, care a durat câțiva ani în Europa, a făcut ca patinajul să devină o distracție din ce în ce mai populară. În secolul al XV-lea, olandezii foloseau niște lame de lemn care erau legate cu o bandă de fier. Și ei s-au confruntat cu aceeași problemă ca cea a lamelor de cupru: se crea fenomenul de frecare cu gheața, ceea ce nu le permitea să meargă cu mult mai repede. Dar un patinator ce avea lame de fier a reușit să scape de bățul cu care se împingea, alunecând și împingându-se pe fiecare picior, așa cum facem noi astăzi. În același timp, lamele de patinat erau încă atașate la pantofii sau cizmele patinatorului, până în secolul al XIX-lea, când, în America, a fost inventată o lamă din metal. Aceasta era legată direct de gheață. Aceste îmbunătățiri în proiectare au permis patinatorilor să facă viraje mai strânse, mai rapide și chiar să sară atunci când este nevoie.

Iar acea nevoie exista. De-a lungul timpului, sportivii au început să utilizeze un băț și un puc la hocheiul pe gheață (inițial acesta era un joc cunoscut acum ca „hochei pe iarbă”). O gravură din 1797 înfățișează un bărbat cu un băț de hochei și un puc (pe atunci se numea „bung”), așezat pe o bancă pe malul râului Tamisa. Se crede că această operă de artă este prima înfățișare a unui jucător de hochei din istorie.

Regulile hocheiului pe gheață au fost stabilite oficial la sfârșitul anilor 1800. Interesul public pentru noul sport a dat naștere unei noi nișe pe piața echipamentelor sportive.

Cei mai renumiți producători de patine

Primele patine concepute nu numai pentru patinajul pe gheață, ci și pentru hochei, au fost prezentate sportivilor în 1866. Patinele de hochei create de Starr aveau o lamă mai lată, în formă de leagăn, fiind rotunjită în partea din față și din spate. Înainte de invenția lui Starr, lamele patinelor erau drepte. Forma inovatoare a suprafeței de alunecare a primelor patine de hochei din lume a deschis noi oportunități jucătorilor de hochei, permițându-le viraje mai strânse și porniri și opriri bruște... Datorită patinelor, hocheiul pe gheață a început să devină sportul pe care îl cunoaștem astăzi. Timp de peste 60 de ani, patinele de hochei de la Starr au rămas populare în rândul jucătorilor de hochei, până când au fost depășite de patine mai „alunecoase”, create de firme concurente.

Canadian Cycle & Motor Company, sau CCM, a fost una dintre ele. La sfârșitul secolului al XIX-lea, cei mai mari patru producători canadieni de biciclete au fuzionat, creând astfel o companie numită CCM. CCM a continuat să fabrice atât biciclete, cât și automobile Russell. Începând din 1905, strategia de dezvoltare a fabricii a suferit schimbări importante. Pe piața bicicletelor, oferta depășea cererea, iar proprietarii CCM au decis să lanseze o linie care să fabrice patine de hochei. Acea idee s-a dovedit a fi o adevărată inspirație. Fabrica avea o mulțime de deșeuri de oțel rămase în urma fabricării automobilelor și bicicletelor. Deșeurilor metalice li s-a dat o nouă viață, fiind folosite la fabricarea lamelor de patine.

Drept urmare, CCM a cucerit piața echipamentelor de hochei și a dominat-o până la sfârșitul anilor '20, când familia Bauer, proprietarii companiei Western Shoe, a început să producă primele patine a căror lamă era lipită de gheață. Modelul de referință al companiei, Bauer Supreme, a devenit imediat popular printre jucătorii de hochei și a stârnit o concurență acerbă între CCM și compania Western Shoe.

În 1937, CCM a cumpărat Tackaberry (denumit mai târziu Tacks), un brand recunoscut. Acesta a dominat piața patinelor până în 2006 (!), când a fost înlocuit cu alte game populare. Prima pereche de patine Tackaberry a fost realizată la comandă în 1905 de un cizmar pe nume George Tackaberry pentru vecinul său, Joe Hall, viitoarea legendă a hocheiului. Pe lângă amănunțile sale victorii, acest sportiv era cunoscut ca unul dintre cei mai temuți jucători ai timpului său (porecla sa era „Bad” Joe - Joe cel Rău). Patinele de la acea vreme cel mai probabil nu se potriveau stilului de joc al lui Bad Joe. Oricum, George Tackaberry a fost de acord să realizeze niște ghete neobișnuite, ce aveau vârful și călcâiul întărite. Aceste patine au ajutat CCM să revină pe piața globală a echipamentelor sportive până în 2004, când a fost achiziționată de Reebok (mai târziu Adidas-Salamon AG). Producătorul de echipamente de hochei Adidas, alături de Nike, domină piețele de îmbrăcăminte și echipamente sportive. De remarcat faptul că nu a existat niciun câștigător absolut în competiția dintre CCM și compania Western Shoe. Atât urmașii modernizați ai modelelor Tack, dar și cele Bauer Supreme îmbunătățite sunt încă populare în rândul echipelor de hochei de top.

Inovatorul oțel pentru patinele pe gheață

Epoca suporturilor metalice de patine a ajuns la sfârșit, atunci când au apărut pe piață suporturile de lamă din plastic Tuuk (poreclite „ochelari”), acum 50 de ani. Suporturile metalice au fost complet înlocuite de acești „ochelari” realizați din plastic și grafit. Astfel de ochelari erau utilizați pe scară largă, determinând producătorii de echipamente de hochei să se concentreze total pe îmbunătățirea lamelor metalice. Aceasta presupune combinarea diferitelor aliaje pentru obținerea unei suprafețe de rulare a patinei mai ușoară și mai durabilă, fără a mai fi necesară o ascuțire suplimentară. De exemplu, oțelul inovator de la Sandvik SanEdge®: Sandvik 14C28N, care este folosit la fabricarea patinelor TM Bauer menționate mai sus. Oțelul este dezvoltat de compania siderurgică suedeză Sandvik. Aliajul este astfel proiectat încât lamele patinelor să nu necesite o ascuțire frecventă și să aibă o rezistență ridicată la impact. Brynäs IF, una dintre echipele de top din Liga Suedeză de Hochei, susține că incredibilele proprietăți ale lamelor de oțel Bauer sunt cele care ajută echipa suedeză să-și învingă cu ușurință rivalii.

De asemenea, producătorii dezvoltă proprietățile anticorozive ale lamelor lor. De obicei, acest lucru se realizează prin aplicarea unui strat de carbon pe suprafață. Pe lângă lame, diverse combinații de suporti și lame au fost concepute, care să-i ajute pe jucătorii de hochei pe gheață să patineze mult mai repede.

Când avea aproximativ șapte ani, unui tânăr inginer canadian i-a venit ideea unor patine echipate cu arcuri, care urma să-i ajute pe jucătorii de hochei să patineze mai repede, protejându-le în același timp articulațiile și mușchii de accidentări. Curând după aceea, un nou producător canadian de echipamente de hochei pe gheață, Bladetek Hockey, a intrat pe piață. În primă fază, compania a implementat inovatoarea idee pur și simplu, iar niște arcuri obișnuite erau adăugate unor patine neobișnuite. Totuși, curând după aceea, Bladetek Hockey a ales lamele de patine dintr-un oțel cu proprietăți unice. Tehnologia inovatoare Flex-Force adaugă flexibilitate lamelor patinelor. Când un jucător de hochei patinează, patinele sunt presate în gheață, eliberând astfel energia comprimată a arcurilor. Lamele inovatoare Flex-Force din oțel erau mai ușoare decât soluția originală pe arcuri. Noile patine au fost introduse pe piață în urmă cu puțin peste un an. Cu toate acestea, ele au atras deja admirația a 35 de jucători din NHL. În septembrie 2020, Bladetek Hockey a semnat un acord de parteneriat cu Liga Națională de Hochei Feminină și a fost desemnat „Patina oficială a NWHL și Partenerul oficial al Hocheiului pentru fete și femei”. Producătorii de patine pe gheață continuă să caute noi soluții din oțel, a căror implementare, după cum vedem, poate aduce un succes imediat chiar și pe o piață extrem de competitivă, dominată de giganți precum Adidas și Nike. Noi aliaje cu noi proprietăți sunt pe cale de apariție, care să ajute jucătorii de hochei pe gheață să alunece mai rapid spre victorie.